

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องพฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมของผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2) ศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 3) เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 4) เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามพฤติกรรมของผู้เข้าชม โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 204 คนเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบกำหนดจำนวนไว้ก่อน (Quota Sampling) เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที่ค่าเอฟ และ LSD. ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 64.2 อายุ 20 -29 ปี จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 41.7 สถานภาพโสด จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 63.7 ระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปจำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 39.2 อาชีพเป็นนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 51.0 และรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 42.2

2. พฤติกรรมของผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีดังนี้การรู้จักสถานที่ส่วนใหญ่รู้จักจากวารสารการท่องเที่ยว จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 44.6 เหตุผลที่เข้าชมส่วนใหญ่ คือ เที่ยวชมโบราณสถาน โบราณวัตถุทางประวัติศาสตร์จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 66.2 ความถี่ในการเข้าชมส่วนใหญ่ คือ ครั้งแรก จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5 ช่วงเวลาในการเข้าชมส่วนใหญ่ คือ วันเสาร์-อาทิตย์ จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 59.8 คน ระยะเวลาที่ใช้ในการเข้าชมส่วนใหญ่ คือ 1-2 ชั่วโมง จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 76.5 ค่าใช้จ่ายในการเข้าชมส่วนใหญ่ คือ ไม่เกิน 500 บาท จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 57.8 ผู้ที่เดินทางมาเข้าชมด้วยส่วนใหญ่ คือ ครอบครัว/ญาติ จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 31.9 การกลับมาเข้าชมของผู้เข้าชมส่วนใหญ่กลับมาอีกจำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 81.9

3. ความพึงพอใจของผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่า ผู้เข้าชมมีความพึงพอใจในระดับมาก ด้านบริการ/การอำนวยความสะดวก ด้านการรักษาความปลอดภัย ด้านการประชาสัมพันธ์ ส่วนด้านสถานที่มีความพึงพอใจมากที่สุด

4. ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าผู้เข้าชมที่มีเพศ สถานภาพ สมรส และอาชีพ ต่างกัน มีระดับความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้เข้าชมที่มีอายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนต่างกันมีระดับความพึงพอใจแตกต่างกัน

5. ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามพฤติกรรมของผู้เข้าชม พบว่า ผู้เข้าชมที่มีเหตุผลที่มาเที่ยวชม และการกลับมาเที่ยวชม มีระดับความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้เข้าชมที่มีการรู้จักสถานที่ ความถี่ในการมาเที่ยวชม ช่วงเวลาในการเที่ยวชม ระยะเวลาที่ใช้ในการเที่ยวชม ค่าใช้จ่ายในการเที่ยวชม และผู้ที่เดินทางมาด้วย มีระดับความพึงพอใจแตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องพฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีประเด็นที่ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ความพึงพอใจของผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่าผู้เข้าชมมีความพึงพอใจในระดับมากในด้านการบริการ/การอำนวยความสะดวก ด้านการรักษาความปลอดภัย และด้านการประชาสัมพันธ์ ส่วนด้านสถานที่ มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ด้านสถานที่ที่ผู้เข้าชมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดในด้านทำเลที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์ การคมนาคม/การเดินทาง คุณค่าทางประวัติศาสตร์ของโบราณสถานและโบราณวัตถุในพิพิธภัณฑ์ ความร่มรื่นในบริเวณพิพิธภัณฑ์ การจัดสภาพแวดล้อมภายในพิพิธภัณฑ์ การรักษาความสะอาดของพิพิธภัณฑ์ ความเป็นสัดส่วนในการจัดแสดงโบราณสถานและโบราณวัตถุ ส่วนผู้เข้าชมที่มีระดับความพึงพอใจมากในด้านสถานที่สำหรับการเข้าชม คือ บริเวณที่จอดรถ

1.2 ด้านการบริการ/การอำนวยความสะดวกผู้เข้าชมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากในด้านการจัดการบริการที่จอดรถ ป้ายบอกเส้นทาง บอกประวัติและข้อความสำคัญต่าง ๆ ในพิพิธภัณฑ์ การให้บริการข้อมูลแก่ผู้มาเที่ยวชม จำนวนจุดที่ตั้งของถังขยะในพิพิธภัณฑ์ จำนวนห้องน้ำ/สุขา ที่จัดไว้บริการในพิพิธภัณฑ์ ส่วนผู้เข้าชมที่มีระดับความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

ด้านการบริการ/อำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการในพิพิธภัณฑ์ และความเหมาะสมของอัตราค่าบริการการเข้าชม

1.3 ด้านการรักษาความปลอดภัยผู้เข้าชมที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับในด้านจำนวนเจ้าหน้าที่ที่รักษาความปลอดภัย ความปลอดภัยที่ได้รับจากเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่ประจำอยู่บริเวณต่าง ๆ การจัดเจ้าหน้าที่ที่รักษาความปลอดภัยประจำทาง เข้า-ออก ในพิพิธภัณฑ์ ระบบการดูแลรักษาความปลอดภัยทางด้านทรัพย์สินและร่างกาย การรับประกันความเสียหายของทรัพย์สินและร่างกาย

1.4 ด้านการประชาสัมพันธ์ผู้เข้าชมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากในด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์/วิทยุ/อินเทอร์เน็ต ฯลฯ การจัดแผ่นพับ/ใบปลิว เผยแพร่ข้อมูลของพิพิธภัณฑ์ การจัดทำหนังสือ การจำหน่ายภาพและหนังสือต่าง ๆ การทำป้ายโฆษณาเผยแพร่ การจัดนิทรรศการ

2. ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

2.1 ผู้เข้าชมที่มีเพศต่างกัน มีระดับความพึงพอใจไม่แตกต่างกันเหตุผลอาจเนื่องมาจากผู้เข้าชมทั่วไปทั้งชายและหญิงมีความหวังต่อการเข้าชมไม่แตกต่างกันจึงมีผลทำให้ระดับความพึงพอใจในการเข้าชมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัย ของ วรรณณา ไวยเวท (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวและพฤติกรรมของผู้มาเที่ยวภายในพระราชวังบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัย ผู้เข้าชมที่มีเพศต่างกัน มีระดับความพึงพอใจในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 ผู้เข้าชมที่มีอายุต่างกันมีระดับความพึงพอใจแตกต่างกัน จากการศึกษาพบว่าผู้เข้าชมที่มีอายุ 20-29 ปี อายุ 30-39 ปี ระดับความพึงพอใจมากกว่าผู้เข้าชมที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี อายุ 40-49 ปี อายุ 50-59 ปี และอายุ 60 ปีขึ้นไป เหตุผลอาจเนื่องมาจากความชื่นชมและความชื่นชอบในการท่องเที่ยวในเชิงประวัติศาสตร์ การเข้าถึงคุณค่าทางประวัติศาสตร์ เนื้อหา ความรู้ รูปแบบการจัดแสดง ความรื่นรมย์ของสถานที่ รวมถึงการเข้าถึงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในสื่อต่าง ๆ

2.3 ผู้เข้าชมที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีระดับความพึงพอใจไม่แตกต่างกันจากการศึกษาผู้เข้าชมที่มีสถานภาพโสด สมรสแล้ว และหม้าย/หย่าร้าง มีระดับความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน เหตุผลอาจเนื่องจากการเข้าชมพิพิธภัณฑ์เป็นการเที่ยวชมเพื่อศึกษาหาความรู้ด้านเนื้อหาประวัติศาสตร์เรื่องราวความเป็นมาของโบราณสถานและโบราณวัตถุ เป็นการพักผ่อนและทัศนศึกษา

2.4 ผู้เข้าชมที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความพึงพอใจแตกต่างกัน จากการศึกษาพบว่าผู้เข้าชมที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. ระดับปริญญาตรีขึ้นไปมีระดับความพึงพอใจมากกว่าผู้เข้าชมที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับอนุปริญา/ปวส. เหตุผลเนื่องจากมาจากความสนใจในเนื้อหาความรู้จากโบราณสถานและโบราณวัตถุ การเข้าถึงการประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่าง ๆ และการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ทำให้เกิดการพัฒนาทั้งทางร่างกายและสติปัญญาอาจมีผลต่อการมีความรู้ความสามารถความสนใจและเข้าใจในเนื้อหา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของคลีจ มณีนาม (2550:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวที่มีต่อการบริหารจัดการสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่าผู้มาเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.5 ผู้เข้าชมที่มีอาชีพต่างกันมีระดับความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน จากการศึกษาผู้เข้าชมที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทฯ รับจ้างทั่วไปและนักเรียน/นักศึกษา มีระดับความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน เหตุผลอาจเนื่องจากการเข้าชมพิพิธภัณฑ์เป็นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เชิงประวัติศาสตร์ เป็นการทัศนศึกษาหาความรู้ด้านประวัติศาสตร์ชาติไทย วิศวกรรม วรรณกรรมของชาติ

2.6 ผู้เข้าชมที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีระดับความพึงพอใจแตกต่างกัน จากการศึกษาผู้เข้าชมที่มีรายได้ต่อเดือน 5,000-10,000 บาท 10,001-15,000 บาท และ 15,001-20,000 บาท มีระดับความพึงพอใจมากกว่าผู้เข้าชมที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท เหตุผลอาจเนื่องมาจากผู้มีรายได้สูงกว่ามีความต้องการและคาดหวังในการได้รับการบริการ/การอำนวยความสะดวกในการเข้าชมความในด้านความสะดวกสบายและมีโอกาสในการรับรู้ในการประชาสัมพันธ์ได้หลายช่องทางซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ คลีจ มณีนาม (2550:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวที่มีต่อการบริหารจัดการสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่าผู้มาเที่ยวที่มีระดับรายได้ส่วนบุคคลต่อเดือนต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามพฤติกรรมการเข้าชม

3.1 ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่รู้จักสถานที่ที่ต่างกัน มีระดับความพึงพอใจแตกต่างกัน จากการศึกษาผู้เข้าชมที่รู้จักสถานที่ที่จากวารสารการท่องเที่ยวที่มีระดับความพึงพอใจมากกว่าผู้เข้าชมที่รู้จักสถานที่ในด้านอื่น ๆ เหตุผลอาจเนื่องมาจากวารสาร

การท่องเที่ยวมีรูปแบบเนื้อหาในมุมมองหลากหลายเมื่อผู้เข้าชมได้ศึกษาและอ่านเรื่องราวทำให้ทราบซึ่งและเข้าใจเมื่อมาเข้าชมโบราณสถาน โบราณวัตถุที่แสดงไว้อย่างลึกซึ้ง

3.2 ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่มีเหตุผลที่เข้าชมมีเหตุผลเข้าชมต่างกัน มีระดับความพึงพอใจ ไม่แตกต่างกันจากการศึกษาผู้เข้าชมส่วนใหญ่มีเหตุผลที่เข้าชมโบราณสถาน โบราณวัตถุทางประวัติศาสตร์ ชมภูมิทัศน์ธรรมชาติ พักผ่อนหย่อนใจ ชื่อของในร้านจำหน่ายของที่ระลึก ทักษะศึกษา มีระดับความพึงพอใจโดยรวมไม่แตกต่างกันเนื่องจากพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นสถานที่ที่จัดแสดง รวบรวม โบราณสถาน โบราณวัตถุ เป็นแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ที่สำคัญของประเทศไทยซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของพัชรินทร์ งามเลิศ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวพระราชวังบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า เหตุผลที่มาเที่ยวชมส่วนใหญ่ คือ เที่ยวชมโบราณวัตถุทางประวัติศาสตร์

3.3 ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่มีความถี่ในการเข้าชมต่างกันมีระดับความพึงพอใจแตกต่างกันจากการศึกษาผู้เข้าชมที่มีความถี่ในการเข้าชมครั้งแรก มีระดับความพึงพอใจมากกว่าผู้เข้าชมที่มีความถี่ในการเข้าชมครั้งที่ 2 ครั้งที่ 3 มากกว่า 3 ครั้ง เหตุผลเนื่องมาจากการเข้าชมพิพิธภัณฑ์เป็นรูปแบบการจัดแสดงเดิม ๆ ทำให้ผู้เข้าชมที่เคยเข้าชมมีความรู้สึกสนใจหรืออยากเรียนรู้น้อยลงไป

3.4 ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่มีช่วงเวลาในการเข้าชมต่างกันมีระดับความพึงพอใจแตกต่างกันจากการศึกษาผู้เข้าชมที่มีการเข้าชมในวันเสาร์-อาทิตย์มีระดับความพึงพอใจมากกว่าผู้เข้าชมที่มีช่วงเวลาเข้าชมอื่น ๆ เหตุผลเนื่องมาจากวันเสาร์-อาทิตย์ เป็นวันหยุดพักผ่อนของครอบครัว รวมถึงทางพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติให้ความสนใจในการจัดแสดงนิทรรศการและการบริการข้อมูลเพราะเป็นวันที่ผู้เข้าชมมากกว่าวันอื่น ๆ

3.5 ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่มีระยะเวลาที่ใช้ในการเข้าชมต่างกันมีระดับความพึงพอใจแตกต่างกันจากการศึกษาผู้เข้าชมที่มีระยะเวลาที่ใช้ในการเข้าชม 1-2 ชั่วโมง มีระดับความพึงพอใจมากกว่าผู้เข้าชมที่มีระยะเวลาที่ใช้ในการเข้าชมอื่น ๆ เหตุผลอาจเนื่องจากโดยส่วนใหญ่การเข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติก็เพื่อชมและศึกษาโบราณสถาน โบราณวัตถุที่จัดแสดงในภาพรวมมีเนื้อหากระชับรัดแน่นแต่ใจความสำคัญ ไม่ใช่เป็นการศึกษาเพื่อค้นคว้าหรือจัดทำกรวิจัยเพื่อหาความรู้ในขั้นสูงจึงใช้เวลาที่ไม่นานนัก

3.6 ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่มีค่าใช้จ่ายในการเข้าชมต่างกันมีระดับความพึงพอใจแตกต่างกันจากการศึกษาผู้เข้าชมที่มีค่าใช้จ่ายในการเข้าชม 501 -1,000 บาท มีระดับความพึงพอใจมากกว่าผู้เข้าชมที่มีค่าใช้จ่ายในการเข้าชมจำนวนอื่น ๆ เหตุผล

อาจเนื่องมาจากค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นมีความเหมาะสมและคุ้มค่า รวมทั้งไม่มากหรือน้อยเกินไป เพียงพอกับรายได้ที่มีและสามารถใช้จ่ายได้อย่างไม่มีปัญหาหรือผลกระทบต่อการดำรงชีวิต

3.7 ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่มีผู้เดินทางมาด้วย ต่างกันมีระดับความพึงพอใจแตกต่างกันจากการศึกษาผู้เข้าชมที่เดินทางมากับบริษัทท่องเที่ยวมีระดับความพึงพอใจมากกว่าผู้เข้าชมที่เดินทางมาคนเดียว กับครอบครัว/ญาติ คนรัก เพื่อน เหตุผลอาจเนื่องมาจากได้รับความสะดวกสบายในด้านต่าง ๆ รวมถึงทางพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติให้ความสำคัญและสนใจในการให้บริการข้อมูลแก่ผู้เข้าชมได้อย่างมีระบบ

3.8 ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่มีการกลับมาเที่ยวชมต่างกันมีระดับความพึงพอใจไม่แตกต่างกันจากการศึกษาผู้เข้าชมที่เดินทางกลับมาเที่ยวชมอีกมากกว่าไม่มาอีก มีระดับความพึงพอใจไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของพัชรินทร์งามเลิศ 2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มาท่องเที่ยวพระราชวังบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัย การกลับมาเที่ยวชมส่วนใหญ่ คือ กลับมาอีก

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป มีรายละเอียดดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลงานวิจัยไปประยุกต์ใช้ประโยชน์

1. ด้านสถานที่ เพิ่มหรือปรับปรุงภูมิทัศน์บางบริเวณให้เกิดความร่มรื่นเหมาะสมโดยสร้างเป็นสถานที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ที่เสมือนจริง ๆ เพิ่มหรือจัดบริเวณที่จอดรถให้เพียงพอเป็นสัดส่วน รวมทั้งดูแลรักษาความสะอาดสถานที่อยู่เสมอ ๆ

2. ด้านการบริการ/การอำนวยความสะดวก การให้บริการข้อมูลแก่ผู้เข้าชม ผู้ให้บริการควรเพิ่มหรือปรับเปลี่ยนวิธีการนำเสนอในรูปแบบที่หลากหลายทันสมัย ให้เกิดความประทับใจ โดยเฉพาะเรื่องการถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ที่ถูกต้อง ชัดเจน และมีจิตบริการ ดูแลความสะอาดโดยจัดให้มีถังขยะในพิพิธภัณฑ์อย่างเพียงพอ จำนวนห้องน้ำ/สุขาที่จัดให้บริการในพิพิธภัณฑ์ควรมีปริมาณที่สามารถรองรับผู้เข้าชมได้อย่างเหมาะสมสะอาดและอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน

3. ด้านการรักษาความปลอดภัย เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่ประจำอยู่บริเวณต่าง ๆ มีความเหมาะสม พร้อมทั้งจะปฏิบัติหน้าที่ และประจำพื้นที่ความรับผิดชอบพร้อมอำนวยความสะดวกดูแลเรื่องความปลอดภัยของทรัพย์สินและร่างกาย

4. ด้านประชาสัมพันธ์ ควรมีป้ายโฆษณาเผยแพร่ ควรมีแผ่นพับ/ใบปลิวเผยแพร่ข้อมูลของพิพิธภัณฑ์ และควรเพิ่มการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์/วิทยุ/อินเทอร์เน็ต ฯลฯ เพื่อประชาสัมพันธ์เนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์รวมทั้งดึงดูดความสนใจผู้เข้าชมในทุกกลุ่มและมีช่องทางในการเข้าชมถึงข้อมูลหลากหลาย

5. ด้านอื่น ๆ สถานที่บริเวณที่จอดรถยนต์ควรเทพื้นหรือใช้อิฐบล็อกเพื่อให้เกิดความสะดวกสบายเพราะบางบริเวณยังคงเป็นพื้นดินพื้นหญ้า รวมทั้งจัดช่องจอดรถให้เป็นสัดส่วน ควรปรับปรุงความสะอาดของห้องน้ำเพิ่มความถี่ในการทำความสะอาดห้องน้ำและคอยสำรวจความชำรุดของห้องน้ำซ่อมแซมให้ใช้งานได้ ไม่ควรเก็บค่าเข้าห้องน้ำและคอยสำรวจความชำรุดของห้องน้ำซ่อมแซมให้ใช้งานได้ ไม่ควรเก็บค่าเข้าห้องน้ำเพราะพิพิธภัณฑ์เก็บค่าเข้าชมไปแล้ว จัดให้มีจุดชมวิวทิวทัศน์และจัดที่นั่งพักผ่อนภายนอกและภายในบริเวณพิพิธภัณฑ์ จัดจุดบริการข้อมูลเป็นจุดๆ เพื่อสะดวกในการสืบค้นและหาความรู้ จัดให้มีร้านค้าและร้านอาหารไว้ด้านนอกตัวอาคาร โดยแสดงถึงวิถีชีวิตไทย ๆ เช่น ร้านขายขนมไทยโบราณ หรือเครื่องดื่มโบราณ จัดทำป้ายโฆษณาเชิญชวนไว้ด้านหน้าพิพิธภัณฑ์เพื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมรวมทั้งคุณค่าในเนื้อหาหรือเรื่องราวต่าง ๆ ที่น่าสนใจในพิพิธภัณฑ์ เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เข้าชม พนักงานรักษาความปลอดภัยควรบริการด้วยความสุภาพและคอยอำนวยความสะดวกให้กับผู้เข้าชมในการจอดรถควรมีการเพิ่มจำนวนการจำหน่ายของที่ระลึกในรูปแบบที่แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของพิพิธภัณฑ์ ควรมีการจัดนิทรรศการหมุนเวียนทุก ๆ สัปดาห์ หรือทุก ๆ เดือน และควรจัดบุคลากรส่วนต้อนรับเพิ่มในกรณีที่มีการเข้าชมเป็นหมู่คณะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเรื่องพฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดพระนครศรีอยุธยาในเชิงลึกหรือเชิงคุณภาพ โดยเฉพาะพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จันทรเกษม และพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา เพื่อใช้เป็นแนวทางที่จะทำให้ผู้เข้าชมมีความพึงพอใจมากขึ้นในการเข้าชมได้รับความหลากหลายและการปลูกฝังรากฐานความเป็นไทย และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ เป็นบริบทขององค์ความรู้ของชาติและดำรงไว้ซึ่งความเป็นชาติพันธุ์ต่อไป รวมทั้งจะนำพารายได้และอาชีพมาสู่ประชาชนของประเทศชาติ ตลอดจนความทรงจำและสง่างามที่ส่งผลให้ผู้เข้าชมได้รับความรู้และประสบการณ์ในด้านของวัฒนธรรม ประเพณีอันมีดีงามทางประวัติศาสตร์ก่อให้เกิดความทราบซึ่งประทับใจในวัฒนธรรมอันทรงค่าและร่วมกันสืบสานดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์อันดีงามให้คงอยู่ตลอดไปแล้วกลับมาเที่ยวชมอีกครั้ง ส่งผลให้มีการประชาสัมพันธ์บอกกล่าวให้คนรู้จักให้มาท่องเที่ยวพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติแห่งนี้ อีกในการนี้ยังเป็นแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาต่อไป

2. ควรทำการวิจัยเรื่องพฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ในจังหวัดอื่น ๆ ทั่วประเทศ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการให้พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ผู้เข้าชมเกิดความรักและห่วงแหน และรู้คุณค่าของความเป็นไทยซึ่งเป็นมรดกของชาติ

3. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้เข้าชมเพื่อให้ครอบคลุมทุกด้าน อย่างจริงจังเน้นการบริการที่มีคุณภาพ และการให้ความรู้เชิงประวัติศาสตร์เน้นความเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่น เน้นความเป็นไทยและมีจุดยืนที่มั่นคง โดยชุมชนในท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท่องเที่ยวบนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อและมีจิตสำนึกต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรมและคุณค่าของสิ่งแวดล้อม